

MARIKEN JONGMAN

B-BOY

zwijzen

TONEELLEZEN

Eerst nog even dit

← Joris

Yo! Ik ben Joris. En jij staat op het punt een avontuur te beleven, terwijl je gewoon op je stoel zit. Of waar dan ook. Misschien wel op de vensterbank, op de motorkap van een joekel van een auto of op een Noord-Afrikaans strand. Maar waar je ook bent, je zit in elk geval naast iemand anders, met wie je dit verhaal samen gaat lezen en spelen. Ja, spelen, want dit is een speilverhaal, niet alleen een leesverhaal.

Ga er maar goed voor zitten, want het wordt leuk (denk ik!). Zo meteen ga je doen alsof je heel iemand anders bent. Daarbij kun je je lekker uitleven, met rare stemmen, accenten, geluiden en soms zelfs liedjes. Je kunt mij zijn, een mooi buurmeisje, een grote Surinaamse jongen, een deurbel, waar je maar zin in hebt.

Aan het begin van elk hoofdstuk kun je aan de tekeningen gemakkelijk zien wie er meedoen. Dan verdeel je samen de rollen: je spreekt af wie welke stem doet. Je hoeft niet steeds dezelfde personen te spelen hoor, je mag best afwisselen. Je spreekt ook af wie de blauwe stukjes leest en wie de tussenstukjes. Om en om, bijvoorbeeld.

Hier een paar tips voor het voorlezen:

1. Als een woord of zin groot is geschreven, is het de bedoeling dat je LUID SPREEKT. Als een woord of zin klein is geschreven, moet je juist zachtjes praten.
2. Als er een streepje op een letter staat, bijvoorbeeld zó, dan geef je dat stukje van het woord extra nadruk.
3. Als ergens drie puntjes staan ... laat je een korte stilte vallen.
4. Soms spreekt iemand in het boek met een accent, bijvoorbeeld Amerikaans. Probeer zo'n accent dan in je stem te leggen. Maar als het niet lukt, is dat helemaal niet erg. Verzin dan zelf een accent of een rare stem, dat is ook hartstikke leuk.
5. Soms speel je in één hoofdstuk twee rollen. Dat is best moeilijk. Ook hier geldt: maak er gewoon iets leuks van. Dat je er plezier in hebt, is belangrijker dan dat je alles helemaal goed doet. Dat heb ik van Clifton geleerd, mijn breakdancedocent.
6. Probeer duidelijk te praten als je leest en niet te snel. Behalve natuurlijk als er staat dat je iets juist snel moet lezen!
7. Soms staat er een streepje achter een woord, zoals hier –
Dat betekent dat degene die praat, wordt onderbroken door de ander. De zin wordt dan niet afgemaakt. Weet je dat ook even!

Nou, dat lijken me wel genoeg tips. O ja, alleen nog deze: het woord 'cello' komt vaak voor. Dat spreek je uit als 'tjello'.

Sla de bladzijde om en ga mee het verhaal in!

De vreselijkste blessures

mama

Joris

motor

Ik zit naast mama in de auto. We zijn net bij oma op bezoek geweest. Oma woont in een heel ander deel van de stad en mijn moeder wordt altijd zenuwachtig van die buurt, alsof ze ieder moment beroofd kan worden. En dan krijgen we juist hiér autopech. Ongelooflijk.

Als je mijn moeder speelt, speel je straks ook de rol van motor. De motor sputtert en pruttelt, hij knettert en knalt, maak er iets moois van.

mama

Onbegrijpelijk hè, dat oma hier wil wonen. Er zijn genoeg andere buurten met betaalbare woningen, zou je denken, buurten die niet zo vreselijk triest zijn.

Joris

Oma vindt het juist gezellig hier.

mama

Vroeger was het een knusse volksbuurt. Nu wonen er vooral buitenlandse mensen.

Joris

Leuk, uit allerlei werelddelen. Interessant.

mama

Zo zie je maar weer hoe belangrijk het is om later een goede baan te krijgen. Dan kun je overal wonen waar je maar wilt.

Joris

Hier bijvoorbeeld, dat lijkt me hartstikke tof.

- mama** Je vader en ik zijn druk aan het nadenken over je middelbare school. Een goede middelbare school is ontzettend belangrijk, dat moet je niet onderschatten.
- Joris** Maar mam, ik zit in groep zeven. Daarna komt groep acht nog.
- mama** O, maar de tijd gaat vliegensvlug. Voor je het weet, ben je afgestudeerd. Misschien wel als briljant scheikundige.
- Joris** Ik wil geen scheikunde studeren.
- mama** Nou ja, natuurkunde dan, dat past ook helemaal bij je. Misschien zelfs ... sterrenkunde! Of zeg ik nu iets gek?
- Joris** Dat is helemaal niet wat –

Joris kan zijn zin niet afmaken, want plotseling klinkt er een keiharde knal. Joris en zijn moeder kijken elkaar geschrokken aan. De auto mindert vaart. Joris' moeder stuurt hem naar de kant.

- motor** Prrrrrttt ... pfff ... pfff ... krrrr ... brlllll ... beng.
- mama** Wat zullen we nu beleven?
- motor** Knnrrrt ... prrrt ... bengbengbeng.
- Joris** Kijk mam, er komt rook onder de motorkap vandaan.
- mama** O help, motorpech, alsjeblieft niet. Waarom nu? Waarom hier? Nee, nee Joris, niet uitstappen, dat is gevaarlijk.

Joris stapt wel uit. Terwijl zijn moeder de wegenwacht belt voor hulp, ziet hij een eindje verderop in een plantsoen een groepje jongeren staan. Om de beurt is er steeds één persoon flink aan het dansen, terwijl de rest eromheen staat. Er klinkt rapmuziek.

Na een tijdje stapt zijn moeder ook uit de auto, terwijl ze goed om zich heen kijkt. Blijkbaar heeft ze er genoeg van om alleen in de auto te zitten.

mama De automonteur kan ieder moment komen.
Hooguit tien minuten, zeiden ze.

Joris Moet je kijken mam, wat supergaaf.

Joris wijst naar het groepje dansers. Joris' moeder fronst haar wenkbrauwen.

mama Ik hoop niet dat ze ons iets willen aandoen. Als ze deze kant op komen, springen we snel de auto in.

Joris Waarom zouden ze ons iets willen aandoen? Ze hebben wel wat beters te doen. Lekker dansen, bijvoorbeeld.

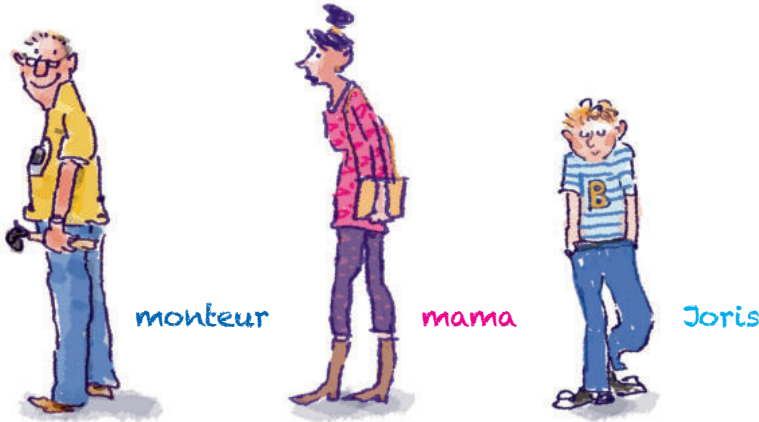
mama Nou, het ziet er bepaald niet lekker uit. Ze lopen de vreselijkste blessures op, als ze zo doorgaan.

Joris Het lijkt me geweldig om zo te dansen.

mama Ach lieverd, dat is toch helemaal niets voor jou. Je bent zo stijf als een boekenplank. Ons soort mensen moet zich niet met allerlei ingewikkelde bewegingsoefeningen bezighouden, dat weet je toch? O, daar is de wegwachtman, gelukkig!

Boerenkool, rodekool, savooiekool

Je zult begrijpen dat ik niet blij ben met die boekenplankopmerking. Typisch mijn moeder, die weet alles altijd beter. Dat denkt ze tenminste, vooral als het over mij gaat. En mijn vader is het altijd met haar eens. Volgens mij niet eens écht, maar hij houdt niet van ruzie, daarom gaat hij er niet tegenin.

Als je mij speelt, doe je ook de stem van de automonteur. Geef hem een accent, bijvoorbeeld het accent van de plaats waar je woont.

Mijn moeder ergert zich aan de automonteur en dat hoor je. Haar stem klinkt in dit hoofdstuk niet erg vriendelijk.

monteur Goedendag mevrouw, Harm-Jan Bleekeveld hier. Wat is-t-er aan 't probleemhandje?

mama Mevróúw. Niet -tje. Hij doet het niet meer, dát is het probleem. Er komt rook uit. Dat lijkt me ook een probleem.

monteur Hoeft niet. Er kan ook een groep kettingrokende kabouters in zitten. Dan is het meer een kwestie van die irritante kereltjes er even uitplukken en zo ver mogelijk van je af werpen. Wel oppassen dat ze niet in je vingers bijten. Ik zal eens eventjes koekeloeren.

Joris' humeur klaart meteen op. Zijn moeder weet niet hoe ze moet reageren op deze – in haar ogen – belachelijke onzin. De monteur zet de motorkap wijd open en duikt eronder.

- Joris** En? Zitten er kabouters in?
- monteur** Ik zie geen kabouters, maar de motor is wel goed naar de Filipijnen.
- mama** U bedoelt de filistijnen.
- monteur** Ja, daar ook heen. Enkele reis, die zien we nooit meer terug. Och, 't is ook een oudje. Ik bedoel de auto, niet u, mevrouwtje.
- mama** Wat een ver-schrik-ke-lijk vervelende toestand. Hoe komen we nu thuis? We moeten helemaal naar de andere kant van de stad.
- monteur** Er bestaat een verschijnsel dat 'bus' heet. Kent u het? Of 'taxi', ook al zoiets bijzonders. Heel handig, hoor. Of misschien krijgt u de motor van de benenwagen zelfs wel aangeslingerd.
- mama** De bus! Voor je het weet, heb je iets besmettelijks opgelopen. De bus is een blik vol ziektekiemen.
- monteur** Krijg nou wat! Daar staat Ricardo. HÉ RICARDO!

De automonteur zwaait met grote armgebaren enthousiast naar het groepje dansers. Eén van de jongens zwaait terug. Joris' moeder gaat de auto in om haar jas en tas te pakken. De monteur vouwt zijn hand als een toeter om zijn mond.

monteur

IK ZIE JE STRAKS, RIEKIE. WE ETEN SPAGHETTI MET DIE SCHERPE TOMATENSAUS DIE JIJ ZO LEKKER VINDT, MET PIJNBOOMPITTEN. Dat is mijn zoon met zijn b-boymaatjes. Ken je dat, b-boying? De meeste mensen noemen het breakdance.

Joris
monteur

Ik vind het supervet. Ik wil dat ook. Dan moet je naar de hiphopschool aan de Gasthuissingel. Daar heeft onze Ricardo het geleerd.

Joris

Ik denk niet dat het van mijn ouders mag. Ik mag nooit iets wat leuk is.

De monteur wenkt Joris dichterbij en praat dicht bij zijn linkeroor, zodat Joris' moeder het niet kan horen.

monteur Als je iets écht wilt, moet je zorgen dat je het voor elkaar bokst. Als ik naar mijn ouders had geluisterd, was ik nooit automonteur geworden, het mooiste beroep dat er is.

Joris Wat wilden uw ouders dan?

monteur Ze wilden dat ik de boerderij overnam. Maar ik hou niet van mest. Uitwerpselen, bah.

Joris Hadden jullie vee? Koeien, varkens, kippen?

monteur Nee, kool. Boerenkool, rodekool, savooiekool. Maar evengoed hou ik niet van uitwerpselen. Geef mij maar olie.

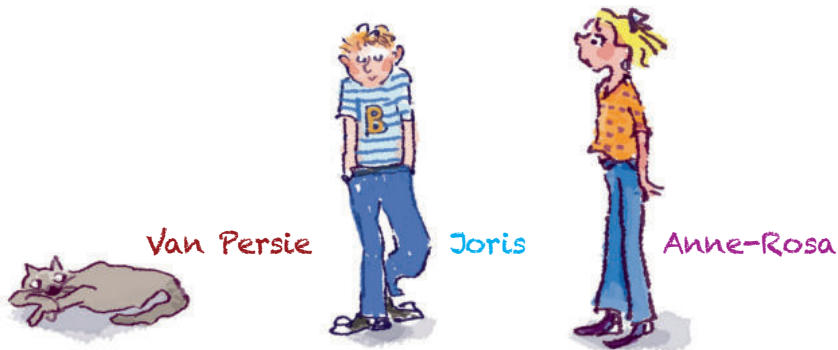
mama Zo, ik heb alles. Zullen we gaan?

Joris Die mensen zijn aan het breakdancen, mam. Vind je het niet ontzettend gaaf? Die ene is zijn zoon Ricardo. Die met dat petje.

mama Ze hebben allemaal een pet. Breekdansen, ja, dat lijkt me een goede naam voor zo'n gevaarlijke bezigheid. Als ze zo doorgaan, zullen ze beslist een hoop lichaamsdelen breken.

Joris en zijn moeder lopen naar de bushalte. Als Joris achterom kijkt, geeft de monteur hem een knipoog.

Klonyhgucfdes

Thuis kruip ik onmiddellijk achter de computer, want ik wil meer weten over breakdancen of b-boying. Van Persie houdt zich ondertussen bezig met zijn favoriete bezigheid, het kunstzinnig-over-het-toetsenbord-heen-en-weer-lopen. Als daar kampioenschappen in zouden zijn, zou Van Persie zeker de wereldtitel binnenslepen. Van Persie heet Van Persie omdat hij half-Perzisch is. Dat heb ik mijn ouders tenminste wijsgemaakt. In werkelijkheid heb ik hem vernoemd naar de voetballer. Mijn ouders haten voetbal. Als je Van Persies stem doet, ga je straks tevreden spinnen. Spin vooral lekker door, ook wanneer ik aan het woord ben. Aan het einde doe je de stem van Anne-Rosa.

Van Persie Miaaaaauw.

Joris Hé Van Persie, ga eens opzij. Ik wil iets intypen.

Van Persie Prieuw.

Het lukt zo niet. Van Persie heeft meer succes: klonyhgucfdes, schrijft hij. Het zoekprogramma reageert met ‘Uw zoekbewerking – klonyhgucfdes – heeft geen overeenkomstige documenten opgeleverd.’

B-BOY

Joris wil breakdancen. Zijn ouders moeten niks hebben van die gekkigheid. Brek-wát? De cello spelen, dat past perfect bij hem, vinden ze.

Er zit niks anders op: Joris moet in het geheim naar de hiphopschool.

Breakdancen is moeilijk, bijna net zo moeilijk als je ouders eindeloos voor de gek houden. Joris wringt zich in de onmogelijkste bochten, en niet alleen tijdens het breakdancen ...

Als je dit boek gaat lezen, zul je horen wat er gebeurt. Horen ja ... Het is de bedoeling dat jij hardop gaat lezen.

Samen met een vriend of vriendinnetje speel je de verschillende rollen in het verhaal.

Veel plezier!

*van Mariken Jongman
met tekeningen van Elly Hees*

← Joris

Anne-Rosa →

NUR 283

ISBN 978-90-487-1659-3

9 789048 716593

10+

toneellezen

hiphop

zwijsen.nl